

3. Ситарчук О. Деліктні збитки: стягнути не можна відмовити [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://jurliga.ligazakon.net/ru/analytics/21739_delktn-zbitki-styagnuti-ne-mozhna-vdmoviti

Одержано 02.06.2022

Олена Миколаївна ДІДЕНКО,

*аспірант відділу організації освітньої-наукової підготовки
Харківського національного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

*завідувач кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор **О. Ю. Салманова***

ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ

Інститут публічної служби в Україні пройшов складну еволюцію. В результаті розвитку правового регулювання вдалося врегульовано всі питання правового статусу публічних службовців та основні засади проходження публічної служби. На думку науковців за основними параметрами діючі закони у сфері державної служби відповідають стандартам Європейського союзу. В той же час, для остаточного становлення ефективної, професійної, політично нейтральної, прозорої та авторитетної публічної служби Україна має докласти чимало зусиль [1, с. 29].

Публічна служба має істотне значення для суспільства і держави. Служіння інтересам громадян, громадянського суспільства і держави є основною метою публічної служби. Значення публічної служби полягає у задоволенні потреб суспільства в ефективній діяльності низки публічних органів та органів місцевого самоврядування.

Поняття публічної служби наведено в п. 17 ч. 1 ст. 4 КАС України, а саме: «публічна служба - діяльність на державних політичних посадах, у державних колегіальних органах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, інша державна служба, патронатна служба в державних органах, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування» [2, п. 17 ч. 1 ст. 4]. Виходячи з наданого в законодавстві поняття, публічна служба охоплює низку органів, у яких працюють публічні службовці.

Недоліком є те, що дане поняття не надає ознак публічної служби, не характеризує її. В понятті лише перераховуються складові частини такої служби, зміст же поняття не розкрито. Забезпечуючи потреби судового правозастосування дане поняття дало можливість подальшого наукового пошуку задля правильного розуміння публічної служби в матеріальному праві.

Виходячи з наведеного поняття виділяють різні види публічної служби. Зокрема, виділяють службу в органах державної влади (державна служба) та службу в органах місцевого самоврядування (муніципальна служба). Також виділяють цивільну публічну службу (службу професійного апарату чиновників) та мілітаризована публічна служба (мілітаризована державна служба та правоохоронна державна служба).

Публічна служба залежно від порядку доступу до посади буває за результатами виборів та за призначенням (зокрема, конкурсне призначення як це відбувається в Державному бюро розслідувань України). Залежно від характеру повноважень публічна служба здійснюється на керівних посадах, на посадах спеціалістів та на посадах виконавців що мають організаційно забезпечувати діяльність керівників і виконавців через реалізацію дорадчих, інформаційних, матеріально-технічних та інших функцій [3, с. 278-279].

В науці, виділивши ознаки державної служби, її визначають як публічну, професійну, політично неупереджену діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави, зокрема щодо: забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих і регіональних програм, виконання законів та інших нормативно-правових актів; забезпечення надання доступних і якісних адміністративних послуг; здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства; управління державними фінансовими ресурсами, майном та контролю за їх використанням; управління персоналом державних органів та ін.

Зміст державної служби виражається в процесі реалізації громадянами права доступу до державної служби і подальшого здійснення державно-службової діяльності. Основними елементами інституту державної служби називають безпосередньо проходження державної служби, соціальне забезпечення державних службовців та дисциплінарну відповідальність державних службовців. Основну частину інституту державної служби складають відносини проходження державної служби, що складаються на стадіях прийняття на службу, просування по службі та припинення служби [4, с. 97, 98, 100].

Попри різноманітність органів в яких здійснюється публічна служба вона має низку властивих їй особливостей. Зміст, форма і

методи, що застосовуються в публічній службі спрямовані на забезпечення виконання повноважень цих органів. Публічна служба покликана захищати права та інтереси громадян і відповідає перед ними за свою діяльність, певною мірою вона є формою відображення суспільних зв'язків і відносин, існуючих у суспільстві порядків, що виливаються в правовідносинах пов'язаних з публічною службою.

Публічна служба забезпечує сталість суспільних відносин в тій чи іншій сфері і є стійкою формою організації спільної діяльності осіб, які перебувають на службі у держави чи громади. Соціальна основа публічної служби обумовлюється інтересами суспільства, правами та свободами громадянина.

Напрямом, що досить динамічно розвивається є запобігання корупційним проявам у публічній службі. Антикорупційним законодавством встановлено низку обмежень та заборон, що встановлюються стосовно державних службовців як під час проходження державної служби так і після її припинення.

Наостанок відмітимо, перспективним напрямом наукових досліджень нині є характеристика різних видів публічної служби. Особливо актуальним є дослідження публічної служби в нещодавно створених органах, зокрема, служби в органах Державного бюро розслідувань України.

Список бібліографічних посилань

1. Малиновський В.Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с.

2. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 6 липня 2005 року № 2747-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

4. Адміністративне право України. Загальна частина у схемах : навч. посіб. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, Д. В. Швець та ін.]. Харків : ХНУВС, 2019. 236 с.

Одержано 09.06.2022